

Załącznik do Uchwały Nr 174/2011

Zarządu Powiatu Jarosławskiego

z dnia 19 grudnia 2011 r.

**PROJEKT „ROCZNEGO PROGRAMU WSPÓŁPRACY POWIATU
JAROSŁAWSKIEGO Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI
ORAZ PODMIOTAMI WYMIENIONYMI W ART. 3 UST. 3
USTAWY Z DNIA 24 KWIEŚNIA 2003 R. O DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU
PUBLICZNEGO I O WOLONTARIACIE NA 2012 ROK”**

Jarosław 2011

WSTĘP

Powiat Jarosławski dążąc do stworzenia demokratycznego ładu społecznego, jako istotny czynnik uznaje budowę społeczeństwa obywatelskiego, którego bazą jest ściśle partnerstwo między administracją publiczną, a organizacjami pozarządowymi skupiającymi osoby wrażliwe społecznie.

Dzięki coraz większej aktywności organizacje pozarządowe stają się dla samorządu cennym partnerem w realizacji zadań publicznych i rozwoju lokalnych społeczności. Partnerstwo to ma na celu lepsze wykonywanie zadań powiatu poprzez możliwe pełne wykorzystanie potencjału organizacji pozarządowych.

Zakładanym efektem współpracy jest zwiększenie skuteczności i efektywności działań związanych z realizacją zadań publicznych i dalszy wzrost partycypacji społecznej w rozwiązywaniu problemów lokalnych.

Program współpracy Powiatu Jarosławskiego z organizacjami pozarządowymi i podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2012, zwany dalej Programem, określa cele, zasady, formy współpracy, priorytetowe zadania publiczne, okres i sposób realizacji programu. Jednocześnie wskazuje zakładaną wysokość środków przeznaczonych na jego realizację. Program precyzuje również tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych powoływanych do opiniowania ofert w konkursie ofert.

Program stworzono we współpracy z organizacjami pozarządowymi w ramach konsultacji społecznych.

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Program określa cele, formy, zasady oraz zakres przedmiotowy współpracy z organizacjami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, w zakresie prowadzenia działalności w sferze zadań publicznych powiatu.

2. Ilekroć w Programie jest mowa o:

a) *ustawie* – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2010 r., Nr 234, poz. 1536 z późn. zm.),

b) *organizacjach pozarządowych* – należy przez to rozumieć organizacje pozarządowe oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ww. ustawy,

c) *programie* – należy przez to rozumieć „Roczny Program Współpracy Powiatu Jarosławskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2012 rok”,

d) *Radzie* – należy przez to rozumieć Radę Powiatu Jarosławskiego,

e) *Zarządzie* – należy przez to rozumieć Zarząd Powiatu Jarosławskiego,

f) *Staroście* – należy przez to rozumieć Starostę Jarosławskiego,

g) *Starostwie* – należy przez to rozumieć Starostwo Powiatowe w Jarosławiu,

h) *powiecie* – należy przez to rozumieć Powiat Jarosławski,

i) *konkursie* – należy przez to rozumieć otwarty konkurs ofert.

II. CEL GŁÓWNY I CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU

1. Celem głównym Programu jest budowanie i kształtowanie partnerstwa pomiędzy Powiatem Jarosławskim, a organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami, które ma służyć rozpoznawaniu i zaspokajaniu potrzeb mieszkańców oraz wzmocnieniu roli aktywności obywatelskiej w rozwiązywaniu problemów lokalnych.
2. Celami szczegółowymi programu są:
 - 1) poprawa jakości życia poprzez pełniejsze zaspokojenie potrzeb mieszkańców powiatu,
 - 2) racjonalne wykorzystanie środków finansowych,
 - 3) integracja lokalnie działających organizacji obejmujących zakresem działania sferę zadań publicznych,
 - 4) zwiększenie wpływu sektora obywatelskiego na kształtowanie polityki społecznej w powiecie,
 - 5) otwarcie na innowacyjność i konkurencyjność w wykonywaniu zadań publicznych,
 - 6) promowanie i wzmocnianie postaw obywatelskich,
 - 7) wzmocnienie potencjału organizacji pozarządowych i rozwój wolontariatu,
 - 8) poprawa jakości usług publicznych i zapewnienie ich efektywniejszego wykonania,
 - 9) umocnienie w świadomości społecznej poczucia odpowiedzialności za siebie i swoje otoczenie.

III. ZASADY WSPÓŁPRACY

Współpraca Powiatu Jarosławskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami opierać się będzie na zasadach:

1. Pomocniczości – oznacza to, że powiat respektując odrębność i suwerenność zorganizowanych wspólnot obywateli, uznaje ich prawo do samodzielnego definiowania i rozwiązywania problemów, w tym należących także do sfery zadań publicznych i w takim zakresie na zasadach określonych w stosownych aktach normatywnych wspiera ich działalność;
2. Niezależności - władze samorządowe i organizacje społeczne nie pretendują do narzucania sobie nawzajem zadań, szanując swoją autonomię zgłaszają wzajemne propozycje i deklarują gotowość wysłuchania podobnych propozycji drugiej strony;
3. Finansowania przedmiotowego - środki finansowe z programu są przyznawane na przedsięwzięcia spójne z priorytetami współpracy, a nie dla określonych podmiotów;
4. Wspierania podmiotowego - podmiotowo do konkretnych organizacji są skierowane pozafinansowe formy pomocy, konsultacje, szkolenia, ułatwianie kontaktów społecznych, rekomendacje;
5. Pozyskiwania dodatkowych środków - samorząd powiatu preferuje te podmioty, które stosują zasadę współfinansowania danego przedsięwzięcia tj. w montażu finansowym zgłoszonej oferty współpracy wykazują zobowiązania własne i innych sponsorów;
6. Partnerstwa - organizacje pozarządowe na zasadach i formach określonych w ustawach

uczestniczą w identyfikowaniu i definiowaniu problemów, których rozwiązywanie stanowi przedmiot zadań publicznych, w wypracowywaniu sposobów wykonywania zadań publicznych przez właściwy organ administracji publicznej, a także w wykonywaniu tych zadań;

7. Efektywności - samorząd powiatu przy zlecaniu organizacjom pozarządowym do realizacji zadań publicznych dokonuje wyboru najefektywniejszego sposobu wykorzystania środków publicznych, przestrzegając zasad uczciwej konkurencji oraz z zachowaniem wymogów określonych w ustawie o finansach publicznych;

8. Uczciwej konkurencji i jawności -samorząd powiatu udostępnia współpracującym z nimi organizacjami pozarządowymi informacje o zamiarach, celach i środkach przeznaczonych na realizację zadań publicznych, w których możliwa jest współpraca z tymi organizacjami.

9. Suwerenności stron – oznacza to, że stosunki pomiędzy powiatem a organizacjami kształtowane będą z poszanowaniem wzajemnej autonomii i niezależności w swojej działalności statutowej.

IV. ZAKRES PRZEDMIOTOWY

Przedmiotem współpracy Powiatu Jarosławskiego z podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego jest :

1. Realizacja zadań określonych w obowiązujących ustawach oraz wynikających z potrzeb społeczności lokalnej.
2. Podwyższanie efektywności działań kierowanych do mieszkańców powiatu.
3. Określanie potrzeb społecznych i sposobu ich zaspokajania.

V. FORMY WSPÓŁPRACY

Współpraca Powiatu Jarosławskiego z organizacjami pozarządowymi odbywać będzie się w szczególności w formach:

1. powierzenia wykonania zadania publicznego na zasadach określonych w ustawie wraz z udzieleniem dotacji na sfinansowanie jego realizacji.
2. wspieranie wykonania zadania publicznego na zasadach określonych w ustawie wraz z udzieleniem dotacji na sfinansowanie jego realizacji.
3. tworzenia wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, złożonych z przedstawicieli organizacji pozarządowych, podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 oraz przedstawicieli Powiatu Jarosławskiego;
4. zawierania umów o wykonanie inicjatywy lokalnej na zasadach określonych w ustawie;
5. zawieranie umów partnerstwa określonych w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712 i Nr 157, poz. 1241).
6. prowadzenie internetowej bazy danych o organizacjach pozarządowych działających na terenie powiatu.
7. wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działalności i współdziałanie w celu

zharmonizowania tych kierunków, poprzez: konsultowanie listy zadań priorytetowych na kolejny rok budżetowy, publikowanie na stronie internetowej powiatu ważnych informacji dotyczących realizacji zadań publicznych oraz możliwości pozyskania środków budżetowych i pozabudżetowych na ich realizację.

8. udzielanie informacji w zakresie tworzenia i funkcjonowania stowarzyszeń i fundacji.
9. współpraca i udzielanie pomocy w zakresie pozyskiwania środków finansowych z innych źródeł, w szczególności poprzez informowanie o aktualnych konkursach.
10. konsultowanie z organizacjami pozarządowymi projektów aktów prawnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych podmiotów.
11. pomoc lub współorganizowanie szkoleń z zakresu działalności organizacji pozarządowych (np. poprzez nieodpłatne udostępnianie sali, środków technicznych, tworzenia wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym).
12. sprawowania patronatu nad imprezami organizowanymi przez organizacje pozarządowe w powiecie.
13. pomoc w organizacji konkursów, udział w komisjach konkursowych.
14. udział w spotkaniach, konferencjach, naradach, szkoleniach organizowanych przez organizacje pozarządowe.

VI. PRIORYTETOWE ZADANIA PUBLICZNE

Obszar współpracy Powiatu Jarosławskiego z organizacjami pozarządowymi obejmuje sferę zadań publicznych, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy.

Ustala się następujące zadania priorytetowe samorządu powiatowego do realizacji w 2012 roku w zakresie:

1. Kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji, w szczególności:

- Organizacja i koordynacja imprez kulturalnych o zasięgu powiatowym, mających istotne znaczenie dla kultury, historii oraz tradycji powiatu,
- Edukacja kulturalna i wychowanie przez sztukę dzieci i młodzieży z terenu powiatu,
- Upowszechnianie i promocja twórczości kulturalno-artystycznej,
- Wydawanie publikacji w postaci drukowanej lub w innej formie służących upowszechnianiu historii, tradycji i kultury powiatu.

2. Nauki, edukacji, oświaty i wychowania, w szczególności:

- Organizacja konkursów poszerzających wiedzę i umiejętności uczniów, o zasięgu co najmniej powiatowym, skierowanych do uczniów szkół publicznych i niepublicznych na terenie powiatu,
- Wspierania edukacji oraz innych działań integrujących osoby niepełnosprawne ze społeczeństwem,
- Zapobiegania zagrożeniom społecznym i cywilizacyjnym wśród młodzieży szkolnej poprzez prelekcje, warsztaty, spotkania tematyczne i tym podobne zajęcia edukacyjne.

3. Kultury fizycznej i sportu, w szczególności:

- Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży,
- Organizacja i koordynacja imprez sportowo-rekreacyjnych o zasięgu co najmniej powiatowym obejmującym współzawodnictwo dzieci, młodzieży i dorosłych,
- Organizacja przygotowań i uczestnictwa młodzieży reprezentującej powiat w imprezach wojewódzkich i ogólnopolskich.

4. Ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego, w szczególności:

- Edukacja ekologiczna prowadzona w zakresie zachowań proekologicznych,
- Promocja żywności oraz ekologicznych metod produkcji,
- Współpraca z organizacjami ekologicznymi polegająca na wymianie informacji w zakresie podejmowania działań.

5. Działalności na rzecz osób niepełnosprawnych, w szczególności:

- Prowadzenie mieszkania chronionego,
- Prowadzenie zadań rodzinnej pieczy zastępczej,
- Prowadzenie warsztatów terapii zajęciowej dla osób niepełnosprawnych

6. Ratownictwa i ochrony ludności, w szczególności:

- Przeprowadzenie konkursów i organizacja imprez dotyczących bezpieczeństwa i ochrony przeciwpożarowej,
- Kształtowanie umiejętności ratowniczych u uczniów szkół prowadzonych przez powiat.

7. Promocji powiatu, w szczególności:

- Organizacja imprez promujących powiat
- Wydawanie publikacji w postaci drukowanej lub innej formie służących promocji powiatu.

8. Działalności wspomagającej technicznie, szkoleniowo, informacyjnie lub finansowo organizacje pozarządowe, w zakresie określonym w punkcie od 1-5.

VII. OKRES REALIZACJI PROGRAMU

1. Niniejszy Program realizowany będzie w okresie od 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2012r. z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Szczegółowy termin realizacji poszczególnych zadań określony będzie w warunkach konkursu ofert, który zostanie ogłoszony przez Zarząd w 2012 r.

VIII. SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU

1. Za realizację programu zgodnie z jego założeniami ze strony powiatu odpowiadają:

- Rada i jej komisje – w zakresie wytyczania polityki społecznej i finansowej powiatu.
- Zarząd – w zakresie realizacji polityki społecznej i finansowej powiatu wytyczonej przez Radę.
- Starosta – w zakresie realizacji tej polityki, dysponowania środkami w ramach budżetu, decydowania o przyznaniu dotacji oraz zlecenia organizacjom realizacji zadań publicznych powiatu.

- **Wydział Promocji, Rozwoju i Współpracy Międzynarodowej** – w zakresie kontaktów z organizacjami pozarządowymi, publikowania informacji o organizacjach na stronie internetowej powiatu i w innych materiałach oraz udzielania pomocy w zakresie pozyskiwania środków finansowych z innych źródeł, w szczególności poprzez informowanie o aktualnych konkursach.

2. Zlecenie lub powierzenie realizacji zadań publicznych organizacjom pozarządowym będzie odbywać się na zasadach określonych w ustawie w trybie otwartego konkursu ofert, chyba, że przepisy odrębne przewidują inny tryb zlecania zadania lub można je wykonać efektywniej w inny sposób określony w przepisach odrębnych.

3. Zarząd Powiatu Jarosławskiego może zlecić realizację zadania publicznego w trybie przepisów art. 19 a cytowanej powyżej ustawy.

4. Przeprowadzanie otwartych konkursów ofert odbywa się wg następujących zasad:

- Zlecanie realizacji zadań wymienionych w pkt. VI obejmuje w pierwszej kolejności zadania uznane przez Zarząd jako priorytetowe i odbywać się będzie po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert.
- Otwarty konkurs ofert ogłasza Zarząd.
- Otwarty konkurs ofert ogłasza się w Biuletynie Informacji Publicznej Powiatu Jarosławskiego <http://www.jaroslaw.samorzady.pl>, na stronie internetowej powiatu <http://starostwo.jaroslaw.pl>, oraz na tablicy ogłoszeń w budynku starostwa.
- Termin składania ofert nie może być krótszy niż 21 dni.
- Komisja Konkursowa powołana przez Zarząd opiniuje oferty konkursowe

IX. WYSOKOŚĆ ŚRODKÓW PRZEZNACZONYCH NA REALIZACJĘ PROGRAMU

Środki finansowe przeznaczone na realizację w 2012 r. zadań publicznych objętych programem zostaną zabezpieczone w uchwale budżetowej powiatu na 2012 rok..

X. SPOSÓB OCENY REALIZACJI PROGRAMU

1. Realizacja programu jest poddana ewaluacji rozumianej jako planowe działanie mające na celu ocenę realizacji wykonania programu.

2. Celem ewaluacji za rok 2012 będzie ocena wpływu programu na wzmocnienie organizacji i partnerstwa.

3. Ustala się następujące wskaźniki niezbędne do oceny realizacji programu

- 1) liczba organizacji pozarządowych i innych podmiotów biorących udział w realizacji programu,
- 2) liczba osób zaangażowanych w realizację programu,
- 3) liczba osób, które były adresatami działań publicznych ujętych w programie,
- 4) wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację programu,
- 5) wysokość środków finansowych zaangażowanych przez organizacje pozarządowe i inne podmioty w realizację zadań publicznych ujętych w programie,

- 6) liczba umów, które nie zostały zrealizowane,
 - 7) wysokość kwot udzielonych dotacji w poszczególnych obszarach.
4. Zebrane w czasie realizacji programu informacje, uwagi i propozycje dotyczące realizowanych przez organizacje we współpracy z powiatem projektów, będą wykorzystywane do usprawnienia bieżącej współpracy oraz mogą być przedstawione radzie w sprawozdaniu rocznym z realizacji programu.
5. Zarząd składa Radzie sprawozdanie z realizacji rocznego programu w terminie do dnia 30 kwietnia 2013 r. Sprawozdanie jest zamieszczane na stronie internetowej urzędu: <http://starostwo.jaroslawn.pl> i stronie Biuletynu Informacji Publicznej Powiatu Jarosławskiego: <http://www.jaroslawn.samorzady.pl>.

XI. INFORMACJA O SPOSOBIE TWORZENIA PROGRAMU ORAZ O PRZEBIEGU KONSULTACJI

1. Roczny program współpracy Powiatu Jarosławskiego z organizacjami pozarządowymi został opracowany w Wydziale Promocji i Współpracy Międzynarodowej, a następnie poddany procesowi konsultacji zgodnie z zapisami Uchwały Nr XIII/97/2011 Rady Powiatu Jarosławskiego z dnia 14 listopada 2011 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji.
2. Projekt programu celem uzyskania ewentualnych uwag i propozycji został zamieszczony na stronie internetowej powiatu: <http://starostwo.jaroslawn.pl> i stronie Biuletynu Informacji Publicznej Powiatu Jarosławskiego: <http://www.jaroslawn.samorzady.pl>.
3. Dokonano analizy zgłoszonych uwag do programu i opracowano jego ostateczną wersję. Tak przygotowany program został przekazany radzie powiatu w celu przyjęcia uchwały.

XII. TRYB POWOŁYWANIA I ZASADY DZIAŁANIA KOMISJI KONKURSOWYCH DO OPINIOWANIA OFERT W OTWARTYCH KONKURSACH OFERT

1. Zarząd, w związku z ogłoszonym otwartym konkursem ofert na realizację zadań publicznych wynikających z realizacji programu, w celu zaopiniowania składanych ofert powołuje w formie uchwały imienny skład Komisji Konkursowej oraz regulamin jej pracy.
2. W skład Komisji Konkursowej wchodzi: przedstawiciele Zarządu, przedstawiciele komórek organizacyjnych Starostwa lub innych jednostek podległych odpowiedzialnych za realizację zadań z obszaru programu, którego dotyczy ogłoszony otwarty konkurs ofert, osoba koordynująca współpracę z organizacjami pozarządowymi oraz dwie osoby reprezentujące organizacje pozarządowe, spośród osób wskazanych przez organizacje pozarządowe działające na terenie Powiatu Jarosławskiego.
3. W pracach komisji mogą uczestniczyć także z głosem doradczym osoby posiadające

specjalistyczną wiedzę w dziedzinie obejmującej zakres zadań publicznych, których konkurs dotyczy.

4. Skład komisji i regulamin jej pracy publikowany jest na stronie internetowej powiatu: <http://starostwo.jaroslaw.pl> i stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Powiatu Jarosławskiego: <http://www.jaroslaw.samorzady.pl>.
5. Obsługę administracyjno-biurową komisji prowadzą pracownicy komórek organizacyjnych starostwa lub innych jednostek podległych, odpowiedzialnych za realizację konkursu.
6. Członkowie komisji przed rozpoczęciem pracy składają oświadczenie, że nie pozostają w takim stosunku prawnym lub fizycznym z podmiotami biorącymi udział w konkursie, który może budzić uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności oceny ofert.
7. Pracami komisji kieruje Przewodniczący komisji.
8. Komisja realizuje swoje działania jeżeli w posiedzeniu uczestniczy co najmniej połowa jej składu.
9. Komisja podejmuje decyzje zwykłą większością głosów. W przypadku równej liczby głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.
10. Za udział w posiedzeniach komisji i jej członków nie przysługuje wynagrodzenie i zwrot kosztów podróży.
11. Komisja w celu rozstrzygnięcia konkursu ofert dokonuje następujących czynności: zapoznaje się z podmiotami, które złożyły oferty; wypełnia oświadczenia dopuszczające lub wykluczające z postępowania; stwierdza prawomocność posiedzenia komisji; sprawdza prawidłowość ogłoszenia konkursu; ocenia złożone oferty pod względem formalnym (poprawne wypełnienie oferty oraz komplet załączników); odrzuca oferty nie spełniające formalnych warunków konkursu lub zgłoszone po wyznaczonym terminie; po zapoznaniu się z merytoryczną treścią ofert, każdy członek komisji dokonuje indywidualnej oceny punktowej na karcie, zgodnie ze wskaźnikami określonymi w ogłoszeniu konkursowym; sporządza protokół i wraz z propozycją wyboru ofert przekłada Zarządowi.
12. Ostatecznego wyboru najkorzystniejszych ofert wraz z rozstrzygnięciem o wysokości kwoty przyznanej dotacji dokonuje Zarząd.
13. Informacje o złożonych ofertach, ofertach nie spełniających wymogów formalnych, o odmowie lub udzieleniu dotacji na realizację zadań będą podane do publicznej wiadomości w formie wykazu umieszczonego stronie internetowej powiatu: <http://starostwo.jaroslaw.pl> i stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Powiatu Jarosławskiego: <http://www.jaroslaw.samorzady.pl>.

XIII. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Zmiany niniejszego programu wymagają formy przyjętej dla jego uchwalenia.
2. Zarząd przedstawi Radzie w terminie do 30 kwietnia 2013 roku sprawozdanie z realizacji współpracy w 2012 roku, uwzględniając wnioski zgłoszone przez uczestników współpracy.

3. Sprawozdanie opublikowane będzie na stronie internetowej powiatu: <http://starostwo.jaroslaw.pl> i stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Powiatu Jarosławskiego: <http://www.jaroslaw.samorzady.pl>.
4. Organizacja otrzymująca środki finansowe w formie dotacji lub współfinansowania zobowiązana jest do zamieszczenia w swoich materiałach informacyjnych zapisu o finansowaniu bądź dofinansowaniu przez Powiat Jarosławski.
5. W sprawach nieuregulowanych w niniejszym programie zastosowanie mają odpowiednio przepisy ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2010 r., Nr 234, poz. 1536 z późn. zm.), ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks Cywilny (Dz. U. nr 16, poz. 93 z późn. zm.), ustawy z dnia 16 lipca 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.).